

ПРОТОКОЛ

София, 07.06.2018 г.

от Обществено обсъждане

на проект на решение относно извършване на регулаторен преглед и утвърждаване на цени на топлинна енергия и определяне на цени и премии за електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на дружества от сектор „Топлоенергетика“ от 01.07.2018 г.

Днес, 07.06.2018 г. от 10:00 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията в състав „Енергетика“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На общественото обсъждане присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На общественото обсъждане присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, И. Александров – началник на отдел „Цени и лицензии: електропроизводство, ВКП на електрическа и топлинна енергия“ и експерти на КЕВР.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно протокол от закрито заседание № 98/05.06.2018 г., за участие в общественото обсъждане на проект на решение относно извършване на регулаторен преглед и утвърждаване на цени на топлинна енергия и определяне на цени и премии за електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на дружества от сектор „Топлоенергетика“ от 01.07.2018 г. са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия, клиенти и организации на потребители.

Докладът и проектът на нормативен акт са изготвени от работна група в състав: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Ивайло Александров, Цветанка Камбурова, Георги Петров, Ана Иванова, Петя Петрова, Радослав Наков, Ели Алексиева, Йовка Велчева, Надежда Иванова.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-04-00-50/05.06.2018 г. като заинтересовани лица са поканени **Министерство на енергетиката, Комисия по енергетика към народното събрание, Омбудсман на република България, Конфедерация на независимите синдикати в България, Конфедерация на труда „Подкрепа“, Българска стопанска камара, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Българска браншова камара на енергетиците, Конфедерация на работодателите и**

индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, Асоциация на топлофикационните дружества, Федерация на потребителите в България, БНА „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Гражданско движение „ДНЕС“, Национална федерация на енергетиците, Независима синдикална федерация на енергетиците в България.

На общественото обсъждане присъстваха:

- г-н Георги Христов – представител на Гражданско движение „ДНЕС“.

Министерство на енергетиката, Комисия по енергетика към народното събрание, Омбудсман на република България, Конфедерация на независимите синдикати в България, Конфедерация на труда „Подкрепа“, Българска стопанска камара, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Българска браншова камара на енергетиците, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, Асоциация на топлофикационните дружества, Федерация на потребителите в България, БНА „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Национална федерация на енергетиците и Независима синдикална федерация на енергетиците в България не изпращат свои представители.

На общественото обсъждане присъстваха:

- г-жа Цветанка Илиева – клиент на „Топлофикация София“ ЕАД;
- г-н Чавдар Янев – гражданин;
- г-н Спас Ригов – гражданин;
- г-н Огнян Винаров – Граждански контрол, ДЕН;
- г-н Йордан Василев – изпълнителен директор на „Топлофикация Плевен“ ЕАД.

Общественото обсъждане се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

След като прочетох списъка на заявите участие с изказване, давам последователно думата – най-напред на г-н Георги Христов, който ще представи позицията на Гражданско движение „ДНЕС“.

Георги Христов – представител на Гражданско движение „ДНЕС“:

Нашата позиция се основава на това, което Вие сте публикували, но тук има една забележка. Публикацията излезе много късно. Това е обемист материал и поради това нямаше достатъчно време да се анализират задълбочено тези предложения и особено мотивите. Във връзка с това правим предложение в бъдеще да се съобразяваме с това изискване, защото ние не сме случайни хора, а сме сериозна организация, която иска да си дава мнението за тези неща обосновано и отчитайки интересите на потребителите в страната и не само на тях. Що се отнася до предложението. Първо. Става въпрос за високоефективно комбинирано производство. Навремето, когато ходихме да гледаме в Москва Вселената, професорът отговаряше безкрайна ли е Вселената. Той отговаряше, че тези две неща: *безкрайна* и *Вселена* не са определени, а само *ли* е определено. И тук ние все още не можем да разберем през годините защо е необходимо да се нарича *високоефективно комбинирано производство*. Аз съм работил навремето в тази сфера. Като се проектираха тези топлоелектрически централи, основното нещо, което трябва да произвеждат топлоцентрали е електрическа енергия, а топлинната енергия е, хайде да не си позволяваме да кажем това наименование... отпадна енергия. Да вземем за пример ТЕЦ

„София“. Ако не е централното топлоснабдяване, в ТЕЦ „София“ трябва да има не тези охладителни кули, които са сега, а трябва да са два пъти повече охладителните кули. Ние смятаме, че не е подходящо да се разпределя по този начин за високоефективно производство и трябва в бъдещата нормативна уредба, която е желателно да се направи, този въпрос да се реши. Сега в предложението е написано така: „Преференциална цена за електрическа енергия – 137,29 лв./МВтч. Откъде е тази цена? Това е първо. Второ. Премията е 66,64 лв. Съгласно чл. 33а от Закона за енергетиката, тя се определя като разлика между прогнозната търговска цена и преференциалната. Кой е този, който каза, че прогнозната търговска цена е 203,93 лв./МВтч? За нас тези данни не са доказани. Следващото, което като забележка искам да направя, е това, че като се раздели относителен дял на количеството електрическа енергия (която е заложена за производство като високоефективно производство) и количеството топлинна енергия с топлоносител гореща вода, сметките отново не излизат. Ако ги пресметнем, ще излезе, че средната цена и за двете е 91 стотинки за киловатчас. В същото време предложенията не отговарят на тази цена. По какъв начин са определени цените? Още повече, че относителното ниво на количеството електрическа енергия е 17,75%, а на относителния дял на топлинната енергия е 82,25? Как така влиянието на тези количествени измерения не влияе върху цената и влияе не така, както ако тръгнем да ги изчисляваме. Последната забележка, която имаме. Това е тази, която ние правим винаги при разглеждане на такива предложения. Категорично сме против да се използва като ценообразуващ елемент възвръщаемостта на капитала. Не е той този, който може да определя цените в дадения сектор. И сега - като разглеждах отчета на КЕВР за миналата година в специализираната комисия в Народното събрание, Вие се похвалите, че работите в услуга и интерес на потребителите и по-конкретно на гражданите. Ние досега един път не сме се срещнали да обсъдим интересите на гражданите, защото положението става все по-тежко. Вие се оправдавате винаги, че спазвате законите. Вие сте регулатор - не само да спазвате нормативната уредба, а и да предлагате изменение в нормативната уредба, която не съответства на интересите на потребителите, защото вече положението е нетърпимо. Аз ще Ви кажа, че детските храни вече станаха колкото обикновените храни. Цената на обувките за бебета вече е колкото за възрастен човек. Една детска количка може ли да струва 600 лв., която представлява четири пръчки и четири колела? Да не говорим за хранителните продукти. Това е нетърпимо и затова ние сме категорично против да се преразглеждат сега цените още повече, че сега предстои да се разглеждат цените на природния газ, които в много отношения са определящи във връзка с тези цени за топлоенергията и за електроенергията. Затова предлагаме да не се приема това решение докато не се обсъдят цените на природния газ.

Цветанка Илиева – клиент на „Топлофикация София“ ЕАД:

Аз имам седем групи въпроси. Защо сега се провежда общественото обсъждане за цената на топлинната енергия, когато е ясно, че няма да бъде същата - поради това, че към момента не е ясно с колко ще бъде увеличена цената на природния газ? Предишните години, когато правихте тези обществени обсъждания, се правеше регулаторен преглед на топлофикационните дружества. В поканата, която сте публикували на интернет страницата няма точка за регулаторния преглед. В доклада на КЕВР няма посочена информация относно изпълнението на показателите и изискванията за качеството на топлоснабдяването, утвърдени от КЕВР през 2004 г. и съгласно чл. 14, ал. 2 от Общите условия на „Топлофикация София“ ЕАД тя е длъжна да ги спазва. Искам да отговорите кога по принцип КЕВР извършва проверка за спазването на тези показатели в дружеството и по какъв начин ги отразяват в цената на топлинната енергия, след като в Наредба № 5 има такова изискване. Как се определя цена на топлинна енергия без да е отчетено изпълнението на показателите за качество? По принцип, на всяка стока, каквато е топлинната енергия, когато се определя цена, трябва да се отчита и качеството ѝ.

Следващият ми въпрос. През периода от първи октомври досега КЕВР намали няколко пъти цената на природния газ, но нито един път не промени цената на топлинната енергия и по този начин това намаление да бъде отразено в нея. Защо в доклада няма анализ колко е била стойността на природния газ, включена в цената на топлинната енергия за „Топлофикация София“ ЕАД по тримесечие за периода от 01.10.2017 г. до 30.06.2018 г. и реално колко „Топлофикация София“ ЕАД е платила на „Булгаргаз“ ЕАД като стойност на природния газ, включително и плащанията, които са направени с новите цени за пренос и достъп според новата методика по която се изчисляват тези цени? Има ли такава разлика и колко е тя? Аз направих такива изчисления: като стъпих на прогнозните данни за количествата природен газ на база Приложение 2 към заявлението за цените от 01.07.2017 г. по месеци. Тази разлика е 7 600 000, но това е по прогнозни данни. КЕВР ще направи ли такъв анализ при вземане на решението си и най-вече да уведоми клиентите на „Топлофикация София“ ЕАД колко пари са останали в дружеството от намалението на цената на природния газ? Не е ли редно тази разлика, която е останала сега да ни я дадете на клиентите, когато определяте цената от 01.07.2018 г. Ако искате, г-н Председател, мога да Ви напомня какво сте казали на 31.03.2016 г. в Народното събрание по този въпрос. Стенографските протоколи от заседанията на Комисиите в Народното събрание са публични. Вие точно тогава сте обяснили, че задължително през юни месец всяка година правите този анализ и го отразявате в решенията си. Следващият ми въпрос е свързан с това защо КЕВР признава увеличението на разходите за служебни карти и пътувания с над 87 000 лв. спрямо отчета на 2017 г. В цената за 2016 г. и 2017 г. този разход е бил 125 000 лв., а сега се признава увеличение от 215 000 лв. Нито има увеличение на цените на градския транспорт в София и изобщо защо КЕВР позволява тези разходи да се включват в цената на топлинната енергия, тъй като те не са присъщи за дейността... Следващият ми въпрос е свързан с разходите, които са включени в цената за нерегулирана дейност – по отчет за 2017 г.: 7 792 000 лв. За 2016 г. са били по отчет 7 691 000 лв. Какво представляват тези разходи и защо в прогнозата за цената сега е признато увеличение със 108 000 лв.? Последният ми въпрос не е свързан с цената, а е свързан с регулаторната дейност, която извършвате спрямо дружеството „Топлофикация София“ ЕАД. На какво основание КЕВР, при разглеждане на жалби на клиентите срещу топлофикационните дружества, възлага функциите си за осъществяване проверка и контрол относно изпълнение на показателите за качество и задълженията на дружеството по Общите условия това да го прави самото топлофикационно дружество вместо това да го прави регулатора. Нали разбирате в каква абсурдна ситуация изпадаме: проверяваният сам да се проверява по жалба на клиент. Аз считам, че по този начин Вие или се подигравате с нас, или си мислите, че ние сме глупаци. Ние от хубаво не подаваме жалби, а търсим справедливост.

Чавдар Янев – гражданин:

Моля да се отхвърли предложението за увеличение на цените относно топлотехника. Аз като гражданин съм потърсил информация, но постоянно ми излиза поверителна информация и доколкото ще спомена тук години и числа може и да бъркам. Сега действащият договор на „Газпром“ и България... съм записал 2013 г. След шестата година има право да се договаря. Наскоро ЕС и Русия се договориха под заплахата за санкции на Русия. Логично е цените да падат. България продължава да плаща твърда цена за единствената тръба. „Булгаргаз“, който приема стоката, също монопол, променя цената за предприятията, които работят на газ и отново иска увеличение, в частност за трети монопол – топлофикационните дружества. Увеличението за крайните потребители е факт. Факт е, че приближават избори. Факт е, по-скоро тридесетгодишно правило, че който контролира „Топлофикация София“ ЕАД, той печели изборите в България. Наближават избори.

Спас Ригов – гражданин:

Аз заставах на мястото на десните тук и съм един от тях. Искам да попитам г-н Иванов, понеже съм гражданин и се смущавам особено като се вдигат цените, когато Европейската комисия, Европейския съюз и европейските деривеи казаха, че нашата Държавна комисия по енергийно и водно регулиране не трябва да бъде държавна, а трябва да бъде на обществото, на народа... Вие премахнахте Д-то и стана на обществото, на народа. Не знам дали е така. Искам да попитам... същите тези от Европейския съюз казаха, че ще има големи санкции понеже членовете на тази Комисия са със служебна заплата, която понякога надвишава 4-цифрените и 5-цифрените числа. Обикновените граждани искаме да знаем дали тази Комисия е легитимна да решава увеличение на топлинната енергия, дали е легитимна да решава увеличение на заплатите на електричеството. Ако не е – тези тук, които стоят, аз не ги познавам, но чух господинът как се изказа, чух и другата госпожа как се изказва. Мисля, че те трябва да стоят на Вашето място, г-н Иванов. Те трябва да решават нашата съдба.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Тъй като към мен се обърнахте, позволете да Ви кажа, че Комисията за енергийно и водно регулиране е избрана от Народното събрание в съответствие със Закона за енергетиката. Ние не си определяме заплатите. Заплатите са фиксирани в текстове на закона. С други думи... Вашето искане трябва да го отнесете към народните представители, а не към Комисията.

Огнян Винаров – представител на Граждански контрол и ДЕН:

Нали са две заседания, защото някои говореха и за топлофикацията? Аз ще говоря само по електрото. Нали така?

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Щом е по електрото – за следващото открито заседание.

Огнян Винаров – представител на Граждански контрол и ДЕН:

Добре. По топлофикацията имам следните бележки. Тези цени, които Вие сте дали, липсват като предложение, може би са били в предишното заседание, но тук липсва към решението какви са исканията на „Топлофикация София“, на „Топлофикация Пловдив“ и на останалите. Преди това трябва да кажа, че предстоят, Вие го казахте и по медиите и те го отразиха: увеличение с 14% иска „Булгаргаз“... ще видим какво ще прецените Вие, но ще има ново увеличение, ново заседание, но по съкратена процедура. Г-н Иванов, такава съкратена процедура по правилника съществува само при извънредни положения - изведнъж скок на цената на петрола и тогава е съкратена процедура. Вече трета година Вие провеждате тези заседания по съкратена процедура без обществено обсъждане. Това е невъзможно, защото и Висшият административен съд осъди Министерство на енергетиката, че едни промени, които те бяха разработили под ръководството на техния директор по ефективността и икономичността Димитър Куюмджиев, са без обществено обсъждане. Това не подлежи на обжалване. Факт е, че няма обществено обсъждане. Не може Вие да провеждате по този начин, след като афиширате, че сте открити, публични, ясни, видими. Следователно ще изтеглите и трябва да има обществено обсъждане на цените, които ще писка „Булгаргаз“, респективно Вие ще увеличите цените на тока и парното. Следващият момент е по отношение на цените на различните топлофикации. Вие продължавате да работите, което го няма в Закона за счетоводството в България и във всички европейски страни, по норма на възвръщаемост. В закона изрично е казано, че има себестойност, печалба, данък, а накрая и крайна цена. Вие ги обявявате и без ДДС, което е абсурдно да е без ДДС. Обърквате още повече с неясни формули гражданите. Освен това. Има един много голям диапазон необясним – за норма на възвръщаемост. За София е 4,21,

на пловдивската топлофикация на ЕВН е 7,11. Защо пък там е 7,11? Защо пък на Плевен е 5,92? Тук е и шефът на топлофикацията в Плевен. Да обясни не му ли е неприятно, че малко му дават. На Бургас е 7,44, а на някои стига до 0,5% възвръщаемост. Това не може да бъде и да продължава – по норма на възвръщаемост Вие да определяте цените. Другият въпрос е за индивидуалните договори. Ето, че „Топлофикация Сливен“ е с индивидуален договор, който съм Ви го предоставил вчера и на Министерството на енергетиката, на заместник-министъра и на работната група... С този преференциален договор тя се е отказала от сградна инсталация. Това нещо... те бяха в моето предаване по телевизията, още през 2015 г. Казаха, че 2009 г. са били във фалит с много отказващи се клиенти и хиляди жалби – каквото е в „Топлофикация София“ ЕАД. Ние поехме за наша сметка сградната инсталация, предложихме преференциални договори: 1,30 лв. на кубик за отопление и 8 лв. за кубик гореща вода, което е много по-евтино отколкото с електрически бойлер да се топят... и ежесечно отчитане на цената на всеки клиент... Индивидуални договори с ежесечно отчитане при тези условия. Представил съм го. Не искам сега отговор. Помислете като Ваша работна група. Може ли ние един път завинаги да удовлетворим желанието и на хилядите, на два милиона и половина абонати да имат индивидуален договор с ясна сметка. Някой по тази формула, по която се изчислявала сградната инсталация, щял да измисли нова формула. Министерството обжалва. Който измисли такава формула – Нобелова награда ще вземе. Едни тръби са открити, други – вертикални, други са в стените, трети са в панели, четвърти са в тухлени сгради. Не може да се измисли такава формула. Последното, което искам да Ви кажа за сравнение на това, което е „Топлофикация Сливен“. Тя от 2015 г. е на 3 млн. печалба. Сега за 2017 г. е на 7 млн. печалба, а топлофикация е на 34 млн. загуба. Ето това е картината по която се намираме в топлофикационните дружества.

Йордан Василев – изпълнителен директор на „Топлофикация Плевен“ ЕАД:

„Топлофикация Плевен“ ЕАД, след като се запознахме с проекта на решение, установихме, че той изцяло отговаря на това, което е предложено в доклада. Няма да се повтарям. Миналата седмица съм дал своите бележки по доклада. Днес съм ги входирал писмено, както обещах. Становище по самото решение ще дам писмено в законния срок.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Сега се обръщам най-напред към залата. Има ли друг, който желае да вземе думата по първото обществено обсъждане? Не виждам. Обръщам се към работната група. Бяха направени различни изказвания. Желаете ли от работната група да вземете отношение? Не. Вие ще изразите отношение в решението, което ще приемем на друго заседание. Колеги, Вие имате ли изказвания?

С. Годорова:

Тъй като през последните години на всяко едно заседание се повдига един и същ въпрос – защо в цените е включена възвръщаемост, а не печалба. Аз няма да влизам в детайли по същество за тези икономически категории. Г-н Винаров, прочетете закона. Там пише, че Комисията определя цените като включва икономически обосновани разходи, които са изброени. Между тези елементи има възвръщаемост на капитала. Това е най-простият отговор. Защо се използват? Защо законодателят така е решил? Защото такава е световната практика. Нямаме вече социализъм при който има разходи плюс процент на печалба върху разходите. Това е нещото, което Вие май прокламирате. Това не е начинът по който се работи по света сега, в условията на пазарна икономика. Просто този въпрос повече да не се поставя. Ако прочетете и отново питате защо, тогава можем да влезем и в детайли. Вижте закона. Защо отделните топлофикации имат различна норма на възвръщаемост? Защото тя се определя от структурата на капитала. Някои имат по-голям дял на собствения капитал. Вероятно „Топлофикация Пловдив“ има предимно собствен

капитал, за да е 7% тяхната норма на възвръщаемост. Други имат предимно привлечен капитал, който е с по-ниска възвръщаемост. Затова се получават различни числа. Това не е абсурд, а е съвсем логичен резултат от изчисления.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря, г-жо Годорова. Преди да закрия общественото обсъждане: две съобщения. Искам да напомня, че в 14-дневен срок всички заинтересовани организации, институции и лица могат да подадат и писменото си становище до Комисията. Второ. Закритото заседание на което ще се вземе решение по проекта за цените в сектор „Топлоенергетика“ ще се проведе на 01.07.2018 г. от 10:00 часа.

На 01.07.2018 г. от 10:00 ч. ще се проведе закритото заседание за приемане на решение относно извършване на регулаторен преглед и утвърждаване на цени на топлинна енергия и определяне на цени и премии за електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на дружества от сектор „Топлоенергетика“ от 01.07.2018 г.

Приложение:

1. Писмо на КЕВР с изх. № Е-04-00-50/05.06.2018 г. до заинтересованите лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката относно провеждане на обществено обсъждане на 07.06.2018 г. от 10:00 часа.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
(С. Годорова)

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

.....
(Р. Осман)

.....
(А. Йорданов)

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

.....
(В. Владимирев)

Р. ТОТКОВА

.....
(Г. Златев)

Протоколирал:
(Н. Косев - главен експерт)